

**СЭЛЭНГЭ АЙМГИЙН
ИРГЭДИЙН ТӨЛӨӨЛӨГЧДИЙН
ХУРЛЫН ТОГТООЛ**

2022 оны 12 сарын 05 өдөр

Дугаар 82

Сүхбаатар сум

**Сэлэнгэ аймгийн 2023 оны
төсөв батлах тухай**

Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хуулийн 35 дугаар зүйлийн 35.1.9 дахь заалт, Төсвийн тухай хуулийн 64 дүгээр зүйлийн 64.1.2 дахь заалт, Монгол Улсын 2023 оны төсвийн тухай хуулийн 17, 18 дугаар зүйлийг тус тус үндэслэн ТОГТООХ нь:

Нэг. Аймгийн 2023 оны төсвийн орлогын нийт дүн, орлогын нэр төрлийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

1	Аймгийн төсвийн орлого бүгд	24,290,000.0
1.1	Татварын орлого	21,640,000.0
1.1.1	Аж ахуйн нэгжийн орлогын албан татвар	19,600,000.0
1.1.2	Авто тээвэр болон өөрөө явагч хэрэгслийн албан татвар	740,000.0
1.1.3	Улсын тэмдэгтийн хураамж	300,000.0
1.1.4	Ус ашигласны төлбөр	1,000,000.0
1.2	Татварын бус орлого	2,650,000.0
1.2.1	Хүү, торгуулийн орлого	750,000.0
1.2.2	Нэр зааж ангилагдаагүй орлого	1,900,000.0

Хоёр. Аймгийн 2023 оны төсөвт төсвийн ерөнхийлөн захирагч, түүний харьяа байгууллага, бусад байгууллагын төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

/Мянган төгрөгөөр/

Д/д	ТЭЗ, түүний харьяа байгууллага	Орлогын дүн
2.1	Аймгийн Засаг дарга	47,000.0
2.1.1	Засаг даргын Тамгын газар	45,000.0
2.1.2	Орон нутгийн өмчийн газар	2,000.0

Гурав. Аймгийн 2023 оны төсвийн жилд зарцуулах зарлагын нийт хэмжээг 21,417,001.1 мянган төгрөгөөр баталж, төсвийн ерөнхийлөн захирагч, тэдгээрийн харьяа байгууллагад дор, дурдсан төсөв зарцуулах эрх олгосугай:

3.1.	Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын дарга	1,969,919.9
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ Үүнээс: Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал Гэмт хэргээс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээний зардал	1,969,919.9 849,919.9 220,000.0
3.2.	Засаг дарга	20,532,081.2
3.2.1	Аймгийн Засаг даргын Тамгын газар	4,359,942.6
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ Үүнээс: Засаг даргын Тамгын газар Орон нутгийн нөөц хөрөнгө	4,359,942.6 3,304,668.8 1,055,273.8
3.2.2.	Орон нутгийн өмчийн газар	206,068.3
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	206,068.3
3.2.3.	Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар	2,826,684.5
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ Үүнээс: Байгаль орчин, аялал жуулчлалын газар Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээ	2,826,684.5 1,162,184.5 1,664,500.0
3.2.4.	Санхүүгийн хяналт, аудитын алба	235,714.8
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	235,714.8
3.2.5.	Халамжийн сан	154,200.0
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	154,200.0
3.2.6.	Төрийн албаны зөвлөлийн Сэлэнгэ аймаг дахь салбар зөвлөл	139,422.5
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	139,422.5
3.2.7.	Засаг даргын ерөнхий данс	1,528,860.6
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	1,528,860.6
	Үүнээс: Ахмад настны хөгжил хамгаалал	82,200.0
	Гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэх	40,000.0
	Монголын Улаан загалмай нийгэмлэгээр гэрээгээр гүйцэтгүүлэх	70,000.0
	Цөм сүргийн үржлийн ажил үйлчилгээ	20,000.0
	Засаг даргын үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн хэрэгжилт	788,000.0
	Ус цаг уур, орчны шинжилгээ	30,000.0
	Мал аж ахуйг хөгжүүлэх	397,100.0
	Малын халдварт өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх Суурийн газрын усан хангамж	80,000.0 21,650.6
3.2.8.	Биеийн тамир, спортын газар	1,183,599.9
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	1,183,599.9
3.2.9.	Сэлэнгийн долгио чуулга	325,815.1
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	325,815.1
3.2.10.	Орон нутгийн судлах музей	42,775.1
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	42,775.1
3.2.11.	Нийтийн номын сан	34,895.1
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	34,895.1
3.2.12.	Сэлэнгэ аймаг дахь Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв	198,280.1
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	198,280.1
3.2.13.	Шаамар сумын Мэргэжлийн сургалт, үйлдвэрлэлийн төв	350,639.6
	Урсгал зардлын дээд хэмжээ	350,639.6
3.2.14.	Хөрөнгийн зардлын дээд хэмжээ	8,760,483.0
	Үүнээс: Их засвар	1,855,275.9
	Орон нутгийн хөрөнгө оруулалт	2,165,207.1
	Замын сан	1,640,000.0
	Хандивын хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалт	3,100,000.0

Дөрөв. Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 2,165,207.1 мянган төгрөг, аймгийн замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 1,640,000.0 мянган төгрөг, аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 8,782,619.4 мянган төгрөг, аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх их засварын төсөл, арга хэмжээний зардлын хэмжээг 1,855,275.9 мянган төгрөгөөр тус тус баталсугай.

Тав. Аймгийн 2023 оны төсвийн жилд аймгийн төсвөөс сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

		<i>/Мянган төгрөгөөр/</i>
5.1.	Сумын төсөвт олгох санхүүгийн дэмжлэг	8,405,103.2
5.1.1.	Алтанбулаг	601,638.6
5.1.2.	Баруунбүрэн	759,576.1
5.1.3.	Баянгол	193,995.2
5.1.4.	Жавхлант	821,616.5
5.1.5.	Зүүнбүрэн	672,811.7
5.1.6.	Орхон	657,119.0
5.1.7.	Орхонтуул	1,077,577.9
5.1.8.	Сайхан	178,668.9
5.1.9.	Сант	669,461.0
5.1.10.	Түшиг	595,221.0
5.1.11.	Хушаат	648,966.7
5.1.12.	Цагааннуур	355,638.0
5.1.13.	Шаамар	1,172,812.6

Зургаа. Аймгийн 2023 оны төсвийн жилд сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай.

		<i>/Мянган төгрөгөөр/</i>
6.1.	Сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлого	6,303,463.9
6.1.1.	Ерөө	1,787,645.0
6.1.2.	Мандал	1,695,629.8
6.1.3.	Сүхбаатар	2,629,205.6
6.1.4.	Хүдэр	190,983.5

Долоо. Аймгийн төсвөөс 2023 оны төсвийн жилд Улсын төсөвт шилжүүлэх орлогын хэмжээг 4,318,359.6 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Найм. 2023 оны орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас аймаг, сумын орон нутгийн хөгжлийн санд олгох орлогын шилжүүлгийн хэмжээг дор дурдсанаар баталсугай:

		<i>/Мянган төгрөгөөр/</i>
8.1	Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан нийт	7'527'582.6
	8.1.1 Үүнээс: Орон нутгийн төсөвт үлдэх хувь хэмжээгээр тооцсон дүн	7'527'582.6
8.2	Нийт суманд хуваарилах дүн	9'103'119.4
8.2.1	Алтанбулаг	315,010.1
	8.2.1.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	48'964.9
	8.2.1.2 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	266'045.2
8.2.2	Баруунбүрэн	354,904.9

	8.2.2.1 Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	120.9
	8.2.2.2 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	354,784.0
8.2.3	Баянгол	599,267.3
	8.2.3.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	75,672.6
	8.2.3.2 Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	6,323.1
	8.2.3.3 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	85,821.1
	8.2.3.4 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	431,450.5
8.2.4	Ерөө	1,014,529.2
	8.2.4.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	130,763.2
	8.2.4.2 Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	118.7
	8.2.4.3 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	132,677.9
	8.2.4.4 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	750,969.4
8.2.5	Жавхланта	170,388.3
	8.2.5.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	26,323.1
	8.2.5.2 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	144,065.2
8.2.6	Зүүнбүрэн	200,572.9
	8.2.6.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	29,355.3
	8.2.6.2 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	171,217.6
8.2.7	Мандал	2,595,813.0
	8.2.7.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	437,604.8
	8.2.7.2 Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	383.4
	8.2.7.3 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	112,937.1
	8.2.7.4 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	2,044,887.7
8.2.8	Орхон	239,535.6
	8.2.8.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	36,618.6
	8.2.8.2 Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	851.3
	8.2.8.3 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	557.9
	8.2.8.4 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	201,507.8
8.2.9	Орхонтуул	490,945.7
	8.2.9.1 Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	22,089.7
	8.2.9.2 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	50,799.4
	8.2.9.3 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	418,056.6
8.2.10	Сант	203,704.7
	8.2.10.1 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	203,704.7
8.2.11	Сайхан	683,295.6
	8.2.11.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	102,994.3
	8.2.11.2 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	2,280.2
	8.2.11.3 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	578,021.1
8.2.12	Сүхбаатар	622,246.4
	8.2.12.1 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	622,246.4
8.2.13	Түшиг	241,769.3
	8.2.13.1 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	10,637.3
	8.2.13.2 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	231,132.0
8.2.14	Хүдэр	420,454.5
	8.2.14.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	61,866.6
	8.2.14.2 Хайгуулын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	11,706.6
	8.2.14.3 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	35,425.3
	8.2.14.4 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	311,456.0

8.2.15	Хушаат	235,406.5
	8.2.15.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	34,570.9
	8.2.15.2 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	200,835.6
8.2.16	Цагааннуур	523,138.3
	8.2.16.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	89,942.3
	8.2.16.2 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	433,196.0
8.2.17	Шаамар	192,137.1
	8.2.17.1 ОНХС-ийн гүйцэтгэлийн урамшуулал	28,037.7
	8.2.17.2 Ашиглалтын тусгай зөвшөөрлийн төлбөр	92.7
	8.2.17.3 Итгэлцүүрээр хуваарилагдсан хөрөнгө	164,006.7
Нийт		16,630,702.0

Ес. Аймгийн 2023 оны төсвийн санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 52,026,202.7 мянган төгрөг буюу дор дурдсанаар баталсугай:

1. Аймгийн татварын болон татварын бус орлого 24,290,000.0 мянган төгрөг
2. Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох орлогын шилжүүлэг 16,630,702.0 мянган төгрөг
3. Аймгийн төсвийн урьд оны үлдэгдэл 400,000.0 мянган төгрөг
4. Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сангийн урьд оны үлдэгдэл 1,255,036.8 мянган төгрөг
5. Аймгийн төсвийн тухайн жилийн төсвийн байгууллагын өөрийн орлого 47,000.0 мянган төгрөг
6. Сумын төсвөөс аймгийн төсөвт төвлөрүүлэх орлогын хэмжээг 6,303,463.9 мянган төгрөг
7. Хандив, тусламжийн орлого 3,100,000.0 мянган төгрөг

Арав. Аймгийн төсвийн захирагч нарын хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоон хэмжээний үзүүлэлтийг нэгдүгээр хавсралтаар баталсугай.

Арван нэг. Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг хоёрдугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван хоёр. Аймгийн замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг гуравдугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван гурав. Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг дөрөвдүгээр хавсралтаар баталсугай.

Арван дөрөв. Аймгийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх их засварын төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг тавдугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван тав. Аймгийн төсөвт төвлөрөх хандивын хөрөнгөөр 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалтыг зургаадугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван зургаа. Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалтыг долоодугаар хавсралтаар баталсугай.

Арван долоо. Төсвийн тухай хуулийн 42.2 дахь заалтын дагуу төсөвтөө зохицуулалт хийж ажиллахыг аймгийн Засаг дарга (Н.Лхагвадорж)-д даалгасугай.

Арван найм. Энэ тогтоолын хүрээнд төсвийн бүрдүүлэлт, зарцуулалтад байнгын хяналт тавьж, төсвийн хуримтлагдсан өр, авлагыг бууруулж, шинээр үүсгэхгүй ажиллахыг төсвийн ерөнхийлөн захирагч нарт үүрэг болгосугай.

ХУРАЛДААН ДАРГАЛАГЧ

А.ДАШБАТ

Сэлэнгэ аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 82 дугаар тогтоолын нэгдүгээр
хавсралт

Сэлэнгэ аймгийн 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүнгийн талаарх чанарын болон тоо хэмжээний үзүүлэлт

№	ТЕЗ нарын 2023 онд хэрэгжүүлэх хөтөлбөр, хөтөлбөрийн хүрэх үр дүн	Үр дүнгийн чанарын болон тоо хэмжээний шалгуур үзүүлэлт	Суурь он	Суурь түвшин	2023 оны зорилтот түвшин	Хөтөлбөрийн зарцуулах төсөв /сая төгрөг/
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
Аймгийн Иргэдийн Төлөөлөгчдийн хурлын дарга						1,069.9
1	1.1 Монгол Улсын хуулиудад болон журамд заасан ИТХ-ын чиг үүргийг бүрэн хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлж, аймгийн хөгжлийн бодлого чиглэлийг тодорхойлсон тогтоол шийдвэрийн төслийг хэлэлцэн шийдвэрлэсэн байна.	Хуралдааны тоо	2021	Аймгийн ИТХ нь 3 удаа хуралдсан байна.	4 доошгүй удаа хуралдаан хийгдсэн байна.	849.9
	1.2 Гэмт хэргээс урьчилан сэргийлэх хуулийн дагуу сурталчилан таниулах ажлыг тогтмолжуулж, гэмт хэргийн тоог бууруулсан байна.	Гэмт хэргийн тоо	2021	Гэмт хэргийн тоо өмнөх оноос 218 хэргээр буюу 28.4 хувиар буурсан.	Өмнөх оноос гэмт хэргийн тоо буурна.	220.0
Аймгийн Засаг дарга						11,586.6
2	2.1 Аймгийн эдийн засгийн, нийгмийн чадавхийг бэхжүүлж, төрийн үйлчилгээг иргэдэд, шударга, шуурхай хүргэж ил тод байдалд шинэчлэл хийж, үйлчлүүлэгчдийн сэтгэл ханамжийн үнэлэмжийг дээшлүүлсэн байна.	Иргэдийн сэтгэл ханамж	2021	Шударга байдлын ерөнхий үнэлгээгээр 76,3 оноогоор үнэлэгдсэн.	Төрийн үйлчилгээний талаарх иргэдийн сэтгэл ханамж дээшилнэ.	6,497.8
	2.2 Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа ажил үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн дагуу аймгийн төсвийн хөрөнгөөр хэрэгжүүлэх худалдан авах ажиллагааг ил тодоор зохион байгуулсан байна.	Худалдан авах ажиллагааг зохион байгуулсан байдал	2022	Аймгийн төсвөөс 12.5 тэрбум төгрөгийн тендер зарлагдсан.	Аймгийн төсвөөс 17.5 тэрбум төгрөгийн тендер зарлагдана.	206.1

<p>2.3 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилтийг хангаж, төсвийн ил тод байдлыг хангаж, төрийн байгууллагуудын дотоод аудитын үйл ажиллагааг сайжруулсан байна.</p>	<p>Төсвийн ил тод байдал</p>	<p>2021</p>	<p>Аймаг, сумын ТЭЗахирагч нар нь Шилэн дансанд нийт 2683 мэдээлэл байршуулахаа с 99%-тай мэдээлэл байршуулсан.</p>	<p>“Нээлттэй мэдээллийг ил тод байлгах болон ил тод байдлын шалгуур үзүүлэлт тогтоох, үнэлгээ хийх журам”-ын хэрэгжилт хангагдана.</p>	<p>235.7</p>
<p>2.4 Байгаль орчны чиглэлийн гэмт хэргийг арилгах, ойн нөхөн сэргээлтийг чанартай гүйцэтгэж, хортон шавьжтай тэмцэх ажлыг эрчимжүүлнэ. Иргэдийн байгаль орчинтой харилцах мэдлэгийг дээшлүүлсэн байна.</p>	<p>Ойжуулалтын хэмжээ</p>	<p>2021</p>	<p>Сибирь хуш модын үрийг 6,5 га талбайд тарьж ургуулсан. Ой сангийн 1497 га талбайд ойжуулалт, ойн зурвасын ажил хийсэн.</p>	<p>Ойжуулалтын хэмжээ нэмэгдэнэ.</p>	<p>2,826.7</p>
<p>2.5 Олон нийтийн оролцоотой үйл ажиллагааг дэмжиж, аймгийн зорилтот бүлгийн айл өрх, иргэдийн амжиргааг дээшлүүлсэн байна.</p>	<p>Халамжийн үйлчилгээ хүртсэн өрхийн тоо</p>	<p>2021</p>	<p>Нийгмийн дэмжлэг туслалцаа зайлшгүй шаардлагатай 28 бүлгийн 56 өрхөд дэмжлэг үзүүлсэн.</p>	<p>Халамжийн үйлчилгээ зорилтот бүлэгт хүрнэ.</p>	<p>154.2</p>
<p>2.6 Байгалийн гамшиг үр дагаврыг арилгах, халдварт өвчин түүний тархалтыг зогсооно. Иргэд олон нийтийн өргөдөл, хүсэлтийн дагуу тусламж дэмжлэг үзүүлнэ. Спорт, урлагийн амжилтыг урамшуулсан байна.</p>	<p>Орон нутгийн нөөц хөрөнгийн зарцуулагдсан байдал</p>	<p>2021</p>	<p>148 захирамжаар 1,442.9 сая төгрөгийг зарцуулсан</p>	<p>Шаардлагатай нөөцөд зарцуулагдана</p>	<p>1,055.3</p>
<p>2.7 Ахмад настны амралт, чөлөөт цагийн клуб, эмчилгээ, сувилгааны төв, ахмадын байгууллагын үйл ажиллагаанд дэмжлэг үзүүлсэн байна.</p>	<p>Ахмадын хороодын үйл ажиллагааны үр дүн</p>	<p>2021</p>	<p>Ахмад настнуудын амралт, чөлөөт цагийг зөв боловсон өнгөрүүлэх арга хэмжээг зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэн ажиллалаа.</p>	<p>18 хороодын үйл ажиллагаа сайжирна</p>	<p>82.2</p>
<p>2.8 Мал амьтны халдварт өвчний тархаалтыг зогсоох, урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээг нэмэгдүүлнэ.</p>	<p>Мал амьтны халдварт өвчний</p>	<p>2021</p>	<p>Нийт малын тоо 1886,7 мянган толгой</p>	<p>Малын халдварт өвчин буурна</p>	<p>80.0</p>

	тархалт				
2.9 Мал эмнэлгийн үйлчилгээний хөлсийг үйлчилгээний чанар, хүртээмж малын халдварт өвчний статистик бүртгэлд үндэслэн олгоно.	Мал эмнэлгийн үйлчилгээний чанар	2021	45 мал эмнэлгийн үйлчилгээний нэгжид 316.8 сая төгрөгийн санхүүжилтийг олголоо.	Мал эмнэлгийн үйлчилгээ сайжирна	397.1
2.10 Газар тариалангийн бүс нутгийн хур тунадасын хэмжээг нэмэгдүүлэх зорилгоор үүлэнд зориудаар нөлөөлнө.	Хур тунадасны хэмжээг нэмэгдүүлсэн байдал	2021	Аймгийн нутаг дэвсгэр дээр цаг агаарын үзэгдэлд зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлсэн.	Хур тунадасны хэмжээ нэмэгдэнэ	30.0
2.11 Зөөврийн ундны усны үнийн зөрүүний татаасыг ундны усны зөөвөрлөсөн хэмжээ, үйлчилгээний чанар, хэрэглэгчдийн үнэлгээнд үндэслэн олгоно.	Ундны усны хангамжийн байдал	2021	Сэлэнгэ мөрний дагуу байрлах эх үүсвэрийн 5 гүний худагтай, хоногт 10400 м3 ус олборлох хүчин чадалтай.	Ундны усны хангамж сайжирна.	21.6

Сэлэнгэ аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 82 дугаар тогтоолын хоёрдугаар
хавсралт

**Аймгийн төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх
барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

/Мянган төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг /мян.төг/	2023 онд санхүүжүүлэх дүн /мян.төг/
		Эхлэх	Дуусах		
1	ЗАСАГ ДАРГА			3,033,207.1	2,165,207.1
1.1	Шилжих хөрөнгө оруулалт			1,360,000.0	560,000.0
1.1.1	Зураг төсвийн зардал /Алтанбулаг/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Шаамар/	2022	2023	30,000.0	30,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Зүүнбүрэн/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Цагааннуур/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Түшиг/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Ерөө/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Хүдэр/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Жавхлант/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Сайхан/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Орхон/	2022	2023	25,000.0	25,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Сант/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Орхонтуул/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Баруунбүрэн/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Хушаат/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Мандал/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Баянгол/	2022	2023	20,000.0	20,000.0
	Зураг төсвийн зардал /Сүхбаатар/	2022	2023	50,000.0	50,000.0
Зураг төсвийн зардал /Аймаг/	2022	2023	115,000.0	115,000.0	
1.1.2	Аймгийн газар зохион байгуулалтын ерөнхий төлөвлөгөө хийлгэх	2022	2023	860,000.0	60,000.0
1.2	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт			1,673,207.1	1,605,207.1
1.2.1	0.4 квт-ын ЦДАШ татах угсралтын ажил /Жавхлант сум/	2023	2023	74,000.0	74,000.0
1.2.2	Агропарк байгуулах /Орхон сум/	2023	2023	40,000.0	40,000.0
1.2.3	Албан хаагчдын 10 айлын орон сууц /Сүхбаатар сум, Хилийн цэргийн 0243 анги/	2023	2023	100,000.0	100,000.0
1.2.4	Шинээр баригдаж буй төрийн байгууллагуудын инженерийн шугам сүлжээ, дэд бүтцийн зураг төсвийн үнэ /Сүхбаатар сум, Баянхан 4-р баг/	2023	2023	100,000.0	100,000.0
1.2.5	Аймгийн нэгдсэн эмнэлэгт хавдрын химийн эмчилгээний тасаг	2023	2023	43,500.0	43,500.0

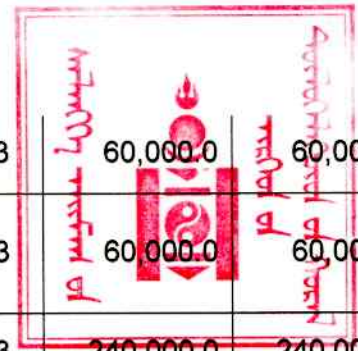
	байгуулах				
1.2.6	Түргэн тусламжийн машин авах /Түшиг сум/	2023	2023	78,000.0	78,000.0
1.2.7	Шүүхийн өргөтгөлийн барилгын засвар	2023	2023	38,119.9	38,119.9
1.2.8	Соёлын төвийн тоног төхөөрөмж /Зүүнбүрэн сум/	2023	2023	73,271.0	73,271.0
1.2.9	Цэвэр усны шугам солих, тоолууржуулах	2023	2023	77,000.0	77,000.0
1.2.10	Мэдээлэл зүйн кабинетын тоног төхөөрөмж /Сүхбаатар сум, 5-р сургууль/	2023	2023	10,000.0	10,000.0
1.2.11	Хөгжим хэрэгсэл, Орос хэлний лабораторийн тоног төхөөрөмж авах /Сүхбаатар сум, 1-р сургууль/	2023	2023	71,670.0	71,670.0
1.2.12	Нийтийн номын сангийн тоног төхөөрөмж авах /Сүхбаатар сум/	2023	2023	35,600.0	35,600.0
1.2.13	Цэвэр усны шугамын насос суурилуулах /Сүхбаатар сум 1-р баг/	2023	2023	75,377.1	75,377.1
1.2.14	Цэвэр усны шугамын үзлэгийн худаг угсрах ажил /Сүхбаатар сум 1-р баг	2023	2023	91,669.1	91,669.1
1.2.15	Нийтийн эзэмшлийн байрнуудын засвар /Сүхбаатар 7-р баг/	2023	2023	100,000.0	100,000.0
1.2.16	Хүчдэлийн уналттай айл өрхүүдэд цахилгааны шугам татах /Сүхбаатар сум, 5-р баг /	2023	2023	50,000.0	50,000.0
1.2.17	16 айлын орон сууцны бохирын шугам засвар /Сүхбаатар сум 7-р баг/	2023	2023	50,000.0	50,000.0
1.2.18	Бугант тосгоны Захирагчийн албаны хуучин байрны их засвар	2023	2024	380,000.0	312,000.0
1.2.19	Бульдозер худалдан авах /Сүхбаатар сум/	2023	2023	185,000.0	185,000.0
	НИЙТ ДҮН			3,033,207.1	2,165,207.1

Сэлэнгэ аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 82 дугаар тогтоолын гуравдугаар
хэсрэлт

**Аймгийн замын сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд
хэрэгжүүлэх барилга байгууламж, төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг /мян.төг/	2023 онд санхүүжих дүн /мян.төг/
		Эхлэх	Дуусах		
1	ЗАСАГ ДАРГА			1,640,000.0	1,640,000.0
1.1	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт			1,640,000.0	1,640,000.0
1.1.1	Алтанбулаг сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.2	Баруунбүрэн сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.3	Баянгол сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.4	Зүүнбүрэн сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.5	Мандал сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.6	Орхон сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.7	Орхонтуул сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.8	Сайхан сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.9	Сант сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.10	Сүхбаатар сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	320,000.0	320,000.0
1.1.11	Түшиг сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.12	Хушаат сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.13	Цагааннуур сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.14	Шаамар сумын зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.15	Түнхэл тосгоны зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.16	Хэрх тосгоны зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.17	Рашаант тосгоны зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0

1.1.18	Номгон тосгоны зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.19	Дулаанхаан тосгоны зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.1.20	Бугант тосгоны зам засвар, тэмдэг тэмдэглэгээ, замын гэрэлтүүлэг	2023	2023	240,000.0	240,000.0
	НИЙТ ДҮН			1,640,000.0	1,640,000.0

Сэлэнгэ аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 82 дугаар тогтоолын дөрөвдүгээр
хавсралт

**Аймгийн Орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны
төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

/Мянган төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг /мян.төг/	2023 онд санхүүжүүлэх дүн /мян.төг/
		Эхлэх	Дуусах		
	НИЙТ ДҮН			12,628,868.8	8,782,619.4
1	ЗАСАГ ДАРГА			12,428,868.8	8,582,619.4
1.1	Шилжих хөрөнгө оруулалт			1,211,286.2	710,036.8
1.1.1	Төрийн албан хаагчийн 4 айлын орон сууц барих /Баруунбүрэн сум/	2021	2023	337,000.0	157,000.0
1.1.2	Цэцэрлэгийн барилга 150 ор /Орхонтуул, Рашаант тосгон/	2022	2023	50,000.0	50,000.0
1.1.3	64 айлын дээвэр засвар /Алтанбулаг сум/	2019	2023	120,000.0	120,000.0
1.1.4	Сумын төвийн уурын зуухны шинэчлэлийн ажил /Баянгол сум/	2021	2023	200,000.0	78,750.6
1.1.5	Хогийн цэгийн хашаажуулалт, тохижилт /Сант сум/	2022	2023	35,000.0	35,000.0
1.1.6	Хатуу хучилттай авто замын ажил /Жавхлант сум/	2022	2023	469,286.2	269,286.2
1.2	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт			11,217,582.6	7,872,582.6
1.2.1	Хатуу хучилттай зам тавих /Сайхан сум, Хөтөл хот/	2023	2023	320,000.0	320,000.0
1.2.2	Хатуу хучилттай зам тавих /Сайхан сум, Номгон тосгон/	2023	2023	250,000.0	250,000.0
1.2.3	Ахмадын байрны засвар /Ерөө сум Бугант тосгон/	2023	2023	100,000.0	100,000.0
1.2.4	Шүдний кабинет байгуулах /Алтанбулаг сум/	2023	2023	80,000.0	80,000.0
1.2.5	Үерийн далан байгуулах /Баянгол сум/	2023	2026	1,800,000.0	300,000.0
1.2.6	Гудамж талбайн тохижилт /Ерөө сум/	2023	2023	115,000.0	115,000.0
1.2.7	Өндрийн усан сан байгуулах /Орхон сум/	2023	2024	400,000.0	200,000.0
1.2.8	Инженерийн шугам сүлжээний өргөтгөл /Орхонтуул сум, Рашаант тосгон. ЭМТ, Багийн ЗДТГ, Соёлын төв/	2023	2023	55,000.0	55,000.0
1.2.9	Жижиг дунд үйлдвэрлэл эрхлэгчдийн ажлын байрны барилга худалдан авах (Шаамар сум)	2023	2023	132,000.0	132,000.0

1.2.10	Халуун усны барилгын засвар /Сант сум/	2023	2023	109,800.0	109,800.0
1.2.11	Цэвэр усны шугам, төв худгийн засвар /Сант сум/	2023	2023	70,200.0	70,200.0
1.2.12	Инженерийн шугам сүлжээ шинэчлэх /Хүдэр сум/	2023	2023	200,000.0	200,000.0
1.2.13	Эргэлтийн эмийн сан байгуулах /Хушаат сум/	2023	2023	60,000.0	60,000.0
1.2.14	Цахилгааны шугам татах /Хушаат сум/	2023	2023	70,000.0	70,000.0
1.2.15	Хатуу хучилттай авто зам болон авто зогсоолын шинэчлэл /Сүхбаатар сум/	2023	2023	1,400,000.0	1,400,000.0
1.2.16	Нийтийн эзэмшлийн байрнуудын засвар /Сүхбаатар 6-р баг/	2023	2023	100,000.0	100,000.0
1.2.17	"Ногоон төгөл"-ийг тохижуулах, өргөтгөх ажил /Алтанбулаг сум/	2023	2023	200,000.0	200,000.0
1.2.18	Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн барилга /Сүхбаатар 5-р баг/	2023	2024	1,000,000.0	200,000.0
1.2.19	Номт хан өрхийн эмнэлгийн өргөтгөлийн барилга /Сүхбаатар 4-р баг Баянхан/	2023	2023	173,036.0	173,036.0
1.2.20	Хонхорт цэвэр усны шугам (Цагааннуур сум)	2023	2023	230,000.0	230,000.0
1.2.21	Мэдээлэл зүйн кабинет байгуулах /Хушаат сум/	2023	2023	50,000.0	50,000.0
1.2.22	0.4 квт-ын ЦДАШ татах угсралтын ажил /Шаамар сум/	2023	2023	58,290.0	58,290.0
1.2.23	Эрүүл мэндийн төвийн тоног төхөөрөмж /Алтанбулаг сум/	2023	2023	11,710.0	11,710.0
1.2.24	Гэрэлтүүлэг солигч пишктэй машин авах /Баянгол сум/	2023	2023	70,000.0	70,000.0
1.2.25	Соёлын төвд үндэсний хөгжим худалдан авах /Ерөө сум/	2023	2023	15,000.0	15,000.0
1.2.26	Мандал сумын нэгдсэн эмнэлгийн доторын тасаг, дэмжих төвийн засвар	2023	2023	300,000.0	300,000.0
1.2.27	1-р сургуулийн их засвар /Сэлэнгэ Мандал сум/	2023	2024	300,000.0	150,000.0
1.2.28	Эрүүл мэндийн төвийн барилга /Цагааннуур сум/	2022	2023	815,000.0	320,000.0
1.2.29	Төмөр замын гармын 25 дугаар хэсэгт нүхэн гарц байгуулах /Сүхбаатар сум, 8-р баг/	2023	2023	500,000.0	500,000.0
1.2.30	Сэлэнгэ энерго ОНӨААТҮГ-т насос худалдан авах	2023	2023	300,000.0	300,000.0
1.2.31	Экскаватор авах /Сэлэнгэ Цэнгэг Ус ОНӨААТҮГ/	2023	2023	350,000.0	350,000.0

1.2.32	Бордооны цех байгуулах /Баруунбүрэн сум/	2023	2023	110,000.0	110,000.0
1.2.33	Малын гаралтай түүхий эд боловсруулах цех байгуулах /Орхонтуул сум/	2023	2023	120,000.0	120,000.0
1.2.34	Студийн тоног төхөөрөмж, тайз, хөгжим /Сэлэнгийн долгио чуулга/	2023	2023	204,179.6	204,179.6
1.2.35	Аймгийн нэгдсэн музейн дээврийн засварын ажил	2023	2023	102,085.3	102,085.3
1.2.36	Нийтийн эзэмшлийн зам талбайн тохижилт /Мандал сум, Хэрх тосгон/	2023	2024	400,000.0	200,000.0
1.2.37	Инженерийн шугам сүлжээ засвар /Зүүнбүрэн сум/	2023	2023	400,000.0	400,000.0
1.2.38	Хогны машин, 10 ш пункер (Шаамар, Дулаанхаан)	2023	2023	96,281.7	96,281.7
1.2.39	Инженерийн шугам сүлжээний засвар /Сүхбаатар сум/	2023	2023	100,000.0	100,000.0
1.2.40	Сэлэнгэ энерго ОНӨААТҮГ-ын станцын дээвэр засвар	2023	2023	50,000.0	50,000.0
2	Хөтөлбөр, төсөл арга хэмжээ			200,000.0	200,000.0
2.1	Баяр наадмын зардал	2023	2023	200,000.0	200,000.0

Сэлэнгэ аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 82 дугаар тогтоолын тавдугаар
хавсралт

**Аймгийн хөрөнгө оруулалтаар 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх их
засварын төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

/Мянган төгрөгөөр/

№	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг	2023 онд санхүүжих дүн
		Эхлэх	Дуусах		
1	ЗАСАГ ДАРГА			2,101,275.9	1,855,275.9
1.1	Шилжих хөрөнгө оруулалт			408,800.0	162,800.0
1.1.1	Биеийн тамир спортын газрын барилгын хана, шалны засвар	2022	2023	380,800.0	134,800.0
1.1.2	Багийн байрны засвар /Сайхан сум/	2022	2023	28,000.0	28,000.0
1.2	Шинэ хөрөнгө оруулалт			1,692,475.9	1,692,475.9
1.2.1	Цэцэрлэгийн барилгын засвар /Орхонтуул сум/	2023	2023	117,500.0	117,500.0
1.2.2	Орон нутгийн өмчийн газрын хурлын ерөөний засвар, тоног төхөөрөмж	2023	2023	55,100.0	55,100.0
1.2.3	Төрийн албан хаагчдын 12 айлын байрны дээвэр засвар /Сант сум/	2023	2023	87,000.0	87,000.0
1.2.4	Засаг даргын Тамгын газрын дээврийн засвар /Алтанбулаг сум/	2023	2023	50,000.0	50,000.0
1.2.5	Цэцэрлэгийн засвар, гадна талбайн ажил /Сүхбаатар 4-р цэцэрлэг/	2023	2023	60,607.0	60,607.0
1.2.6	Сургуулийн дээвэр, гадна фасад засварлах /Мандал, 4-р сургууль/	2023	2023	62,829.0	62,829.0
1.2.7	Засаг даргын Тамгын газрын барилгын засвар /Ерөө сум/	2023	2023	200,000.0	200,000.0
1.2.8	Багш хөгжлийн төвийн тохижилт /Ерөө сум/	2023	2023	157,000.0	157,000.0
1.2.9	Цэцэрлэгийн барилгын засвар /Мандал, 2-р цэцэрлэг/	2023	2023	119,202.9	119,202.9
1.2.10	Нийтийн эзэмшлийн байруудын дээврийн засвар /Сүхбаатар, Цэнхэр 15-17 байр/	2023	2023	180,000.0	180,000.0
1.2.11	Нутгийн захиргааны 3-р байрны гадна хана, архивын тасгийн байрны их засварын ажил	2023	2023	258,814.0	258,814.0
1.2.12	Аймгийн ЗДТГ-ын өргөтгөлийн барилгын гадна фасадны засварын ажил	2023	2023	104,936.0	104,936.0
1.2.13	Цэцэрлэгийн дээврийн засварын ажил /Сүхбаатар сумын 2-р цэцэрлэг/	2023	2023	65,487.0	65,487.0
1.2.14	Сургуулийн дотуур байрны их засвар /Жавхлант сум/	2023	2023	174,000.0	174,000.0

Сэлэнгэ аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 82 дугаар тогтоолын зургаадугаар
хэвсрэлт

**Аймгийн төсөвт төвлөрөх хандивын хөрөнгөөр 2023 оны төсвийн жилд хэрэгжүүлэх
хөрөнгө оруулалтын төсөл, арга хэмжээ, барилга байгууламжийн жагсаалт**

/Мянган төгрөгөөр/

Д/д	Төсөл, арга хэмжээний нэр	Хэрэгжих хугацаа		Төсөвт өртөг /мян.төг/	2023 онд санхүүжүүлэх дүн /мян.төг/
		Эхлэх	Дуусах		
1	ЗАСАГ ДАРГА			8,493,757.8	3,100,000.0
1.1	Шинээр эхлэх хөрөнгө оруулалт			8,493,757.8	3,100,000.0
1.1.1	Засаг даргын Тамгын газрын барилга /Түшиг сум/	2023	2024	2,400,000.0	500,000.0
1.1.2	Цэргийн штабын сургалтын төв /аймгийн хэмжээнд/	2023	2024	240,000.0	120,000.0
1.1.3	Цэцэрлэгийн барилга 200 ор төсөвт тусгагдаагүй нэмэлт ажил /Ерөө сум/	2020	2023	3,100,000.0	200,000.0
1.1.4	Ахуйн үйлчилгээний барилга /Хүдэр сум/	2023	2023	250,000.0	250,000.0
1.1.5	Сургуулийн их засвар /Мандал сум, 3-р сургууль/	2023	2023	300,000.0	300,000.0
1.1.6	12 айлын орон сууцны засвар /Мандал сум/	2023	2023	270,000.0	270,000.0
1.1.7	Бохир усны шугам /Сүхбаатар сум 4-р баг/	2023	2023	134,757.8	134,757.8
1.1.8	Инженерийн шугам сүлжээний засвар /Сүхбаатар сум, 4-р баг/	2023	2023	139,000.0	139,000.0
1.1.9	Мэс заслын тасгийн вакум мэс заслын ерөөнүүдийн засвар шинэчлэлт /Сүхбаатар сум/	2023	2024	850,000.0	376,242.2
1.1.10	Автогрейдер худалдан авах /Мандал сум Түнхэл тосгон/	2023	2023	200,000.0	200,000.0
1.1.11	Цэцэрлэгийн багш хөгжлийн төв /Зүүнбүрэн сум/	2023	2023	65,000.0	65,000.0
1.1.12	Аймгийн ЗДТГ-ын хурлын танхимд тоног төхөөрөмж, тавилга авах	2023	2023	195,000.0	195,000.0
1.1.13	Цагдаагийн газрын барилгын гадна фасад засвар	2023	2023	350,000.0	350,000.0

Сэлэнгэ аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн
Хурлын 2022 оны 12 дугаар сарын 05-ны
өдрийн 82 дугаар тогтоолын долоодугаар
хэвсрэлт

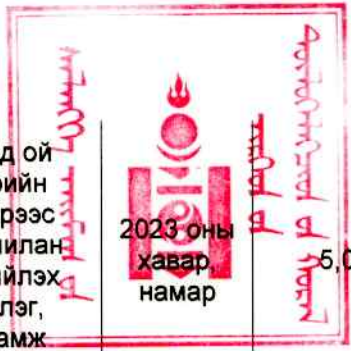
**Байгаль хамгаалах, нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар 2023 оны
төсвийн жилд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний жагсаалт**

/Мянган төгрөгөөр/

№	Хэрэгжүүлэх арга хэмжээ	Байршил	Гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлт				Нийт төсөвт өртөг
			Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин	Хүрэх үр дүн	Хугацаа	
Нэг.Ан амьтны нөөцийг хамгаалах чиглэлээр							
1	1.1 Нэн ховор, ховор амьтанд зориулан биотехникийн арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	Ерөө, Хүдэр, Баруунбүрэн, Түшиг, Цагааннуур, Хушаат	Биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн сумын тоо	2022 онд 10 сумдад биотехникийн арга хэмжээг хэрэгжүүлсэн.	Биотехникийн арга хэмжээг 6 суманд хэрэгжүүлсэн байна.	2023.10-12 сар	20,000.0
	1.2 Аймгийн хэмжээнд агнуур зохион байгуулалтыг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Аймгийн хэмжээнд	Агнуур зохион байгуулалт хийгдсэн байдал	2019 онд ерөнхий зохион байгуулалт хийгдсэн.	Аймгийн хэмжээнд агнуур зохион байгуулалт хийгдсэн байна.	2023.03-2023.09	50,000.0
	дүн						70,000.0
Хоёр.Байгалийн ургамлын нөөцийг хамгаалах чиглэлээр							
2	2.1 Нэн ховор, ховор ургамлын судалгаанд тулгуурлан нэн ховор, ховор ургамлыг тарималжуулах	Ерөө, Баруунбүрэн, Хушаат, Хүдэр	Ховор ургамлыг тарималжуулсан байдал	2022 онд Ерөө, Баруунбүрэн суманд жимсгэнэт алим, цээнэ ургамлыг тарималжуулсан.	Эгэл бавран, цээнэ, зэрэг ургамлыг тарималжуулсан байна.	2023.04-2023.10	20,000.0
	дүн						20,000.0
Гурав.Ойн нөөцийг хамгаалах, нөхөн сэргээх чиглэлээр							
3	3.1 Хомсдол, доройтолд орсон ойд ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгүүлэх	Баруунбүрэн, Ерөө, Мандал	Ойжуулалт хийсэн талбай	2022 онд 160 га талбайд ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгүүлсэн	200 га талбайд ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгүүлсэн байна.	2023.03-2023.10	240,000.0
	3.2 Сибирь хуш, сибирь жодоо, сибирь гацуур зэрэг ховор зүйлийн модны тарьцаар ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгүүлэх	Хүдэр, Ерөө	Ойжуулалт хийсэн талбай	2022 онд Ерөө суманд 5га талбайд ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгүүлсэн	50 га талбайд ойжуулалтын ажлыг гүйцэтгүүлсэн байна.	2023.03-2023.10	60,000.0

3.3 Голын эрэг орчмыг бургасжуулах	Мандал, Баянгол	бургасжуулсан талбай	2022 онд Мандал сумын Хараа голын эрэг орчмын 10га газрыг бургасжуулах ажлыг гүйцэтгэсэн.	5 га талбайд бургасжуулах ажлыг гүйцэтгүүлнэ.	2023.03-2023-10	56,250.0
3.4 Хамгаалалтын ойн зурвас байгуулах	Алтанбулаг, Орхон, Орхонтуул, Сайхан,	Ойн зурвас байгуулсан талбай	Алтанбулаг, Орхон, Сайхан, Сүхбаатар суманд тус бүр 5 га талбайд хамгаалалтын ойн зурвас байгуулсан.	20 га талбайд ойн зурвас байгуулсан байна.	2023.03-2023-10	225,000.0
3.5 Ойн хөнөөлт шавжийн тэмцлийг ажлыг онгоц, үүргийн шүршигч ашиглан гүйцэтгүүлэх	Баруунбүрэн, Сант, Хушаат, Мандал, Цагааннуур, Түшиг	тэмцлийн ажил явуулсан талбай	2022 онд 5000 га талбайд 191 сая төгрөгөөр тэмцлийн ажил явуулсан.	10000 га талбайд тэмцлийн ажлыг гүйцэтгүүлнэ.	2023.03-2023.10	357,600.0
3.6 Боргоцойн цех байгуулах /зураг төслийн хамт/	Мандал	Боргоцойн цех байгуулсан байдал	Байгаль хамгаалах нөхөн сэргээх арга хэмжээний зардлаар боргоцойн цех байгуулж байгаагүй.	Мандал суманд боргоцойн цех байгуулсан байна.	2023.03-2023.09	80,000.0
3.7 Бэлчир бүсийн сум дундын Ойн ангид дэмжлэг үзүүлэх	Бэлчир бүс	Мод үржүүлгийн газрыг цахилгааны эх үүсвэрт холбосон эсэх	2022 онд Мод үржүүлгийн газар руу цахилгааны шугам татахад 20 сая төгрөгийн дэмжлэг үзүүлсэн.	Мод үржүүлгийн газрыг цахилгааны эх үүсвэрт холбосон байна.	2023.04.01-2023.07.31	20,000.0
3.8 Ой цэвэрлэх ажлын хүрээнд ойгоос гарах хаягдлыг дахин боловсруулах, эдийн засгийн эргэлтэнд оруулах	Алтанбулаг суманд	Ойг хамгаалах, цэвэрлэх, ойгоос гарах хаягдлыг дахин боловсруулсан байдал	2017 онд сум дундын ойн ангиудыг модны хаягдлаар үртэс хийх төхөөрөмжөөр хангасан.	Ойгоос гарах хаягдлыг эдийн засгийн эргэлтэнд оруулж ард иргэдийг хямд шахмал түлшээр хангах нөхцөл бүрдэнэ.	IV-X сард	80,000.0
3.9 Хил дамнасан түймрээс хамгаалах шороон зурвасыг арчлах	Алтанбулаг, Түшиг, Хүдэр сум	Арчилгаа хийсэн шороон зурвасын хэмжээ	2022 онд 118 км шороон зурвасын арчилгааг хийсэн.	118 км шороон зурвасын арчилгаа хийнэ.	2023 оны III-X сард	15,000.0

3.10 Ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх сургалт, сурталчилгаа	Аймгийн хэмжээнд	Сургалтан Д хамрагдсан иргэдийн тоо	2022 онд аймгийн Онцгой байдлын газартай хамтран 17 сум, 6 тосгонд зохион байгуулсан.	Иргэд ой хээрийн түймрээс урьдчилан сэргийлэх мэдлэг, чадамж дээшилнэ.	2023 оны хавар намар	5,000.0
3.11 Цэцэрлэгт хүрээлэн байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх	Жавхлант суманд	цэцэрлэгт хүрээлэнд тарьсан модны тоо	Алтанбулаг суманд 1 га талбайд шинээр төгөл байгуулсан.	Төв суурин газрын бичил цэцэрлэгт хүрээлэнд тарьсан модны тоо нэмэгдсэн байна.	2023.03-2023.10	20,000.0
3.12 "Тэрбум мод" аян зарлах	Аймгийн хэмжээнд	Зарласан аянд хамрагдсан иргэн, аж ахуйн нэгжийн тоо	"Тэр бум мод-Их ажлын эхлэл", "Тарьсан модоо эргээ" зэрэг аян зарлан "Шилдэг тохижилттай 3 байгууллага, "Нийтийн эзэмшлийн талбайд хамгийн олон мод тарьж ургуулсан 1 шилдэг байгууллага, хамгийн олон мод тарьсан 1 өрх, 1 иргэнийг тус тус шалгаруулсан	"Тэрбум мод" үндэсний хөдөлгөөний хүрээнд шилдэг ногоон байгууламжтай өрх, иргэн, байгууллага, сумыг шалгаруулсан байна.	2023 оны IV-X сард	20,000.0
дүн						1,178,850.0

Дөрөв.Усны нөөцийг хамгаалах чиглэлээр

4	4.1 Усны нөөц багатай сумдад булгийн эхийг хамгаалах	хамгаалах нэн шаардлага тай 2 булаг	хамгаалагдсан булгийн тоо	2022 онд Баруунбүрэн, Орхон, Орхонтуул, Сант, Хүдэр сумдад 5 булгийн эхийг хамгаалсан	2 суманд булгийн эхийг хамгаалсан байна.	2023.03 - 2023.09	10,000.0
	4.2 Усны эх үүсвэрийн онцгой болон энгийн хамгаалалтын эрүүл ахуйн бүсийн зааг, тэжээгдлийн мужийг тэмдэгжүүлэх	Зүүнбүрэн, Сүхбаатар, Мандал, Сайхан	Тэмдэгжүүлэлт хийсэн газрын тоо	2022 онд Орхонтуул суманд 1 хөв цөөрөм байгуулсан.	Тэмдэгжүүлэлтийн ажлыг 4 суманд хийсэн байна.	2023.03 - 2023.09	20,000.0

	4.3 Сайхан, Орхон сумдад байгуулсан хамгаалалтын ойн зурвасны усалгааны эх үүсвэрийг шийдэх	Сайхан, Орхон	Худгийн тоо	Алтанбулаг, Орхонтуул суманд тус бүр 1 худаг гаргаж усалгааны асуудлыг шийдвэрлэсэн.	Орхон, Сайхан суманд тус бүр 1 худаг гаргасан байна.	2023.03 - 2023.09	60,000.0
	4.4 Хөв цөөрөм байгуулах	Орхон суманд	Байгуулсан хөв цөөрмийн тоо	Орхонтуул суманд 1 хөв байгуулсан.	Орхон суманд 1 хөв, цөөрөм байгуулсан байна.	2023.03 - 2023.09	191,650.0
	4.5 Хөв цөөрөм байгуулах зураг, төсвийг мэргэжлийн байгууллагаар гүйцэтгүүлэх	Орхон суманд	Зураг, төсөв	2022 онд Орхонтуул суманд байгуулсан зураг, төсвийг боловсруулсан.	Орхон суманд 1 хөв, цөөрөм байгуулсан байна.	2023.03 - 2023.09	20,000.0
	4.6 Усны тоо бүртгэл болон хамгаалалтын бүсийг тогтоох ажлыг Орхон-Чулуут голын сав газрын захиргаатай хамтран зохион байгуулах	Орхон Чулуутын сав газар	Усны тоо бүртгэл болон хамгаалалтын бүсийг тогтоосон байдал	энгийн болон онцгой хамгаалалтын бүсийг тогтоох ажлыг аймагт зохион байгуулж ажиллаж байна.	Орхон-Чулуутын сав газрын энгийн болон онцгой хамгаалалтын бүсийг тогтоосон байна.	2023.03 - 2023.09	16,000.0
	4.7 Усны тоо бүртгэл болон хамгаалалтын бүс тогтоох ажлыг Сэлэнгэ мөрний сав газрын захиргаатай хамтран зохион байгуулах	Сэлэнгэ мөрний сав газар	Усны тоо бүртгэл болон хамгаалалтын бүсийг тогтоосон байдал	энгийн болон онцгой хамгаалалтын бүсийг тогтоох ажлыг аймагт зохион байгуулж ажиллаж байна.	Сэлэнгэ мөрний сав газрын энгийн болон онцгой хамгаалалтын бүсийг тогтоосон байна.	2023.03 - 2023.09	12,000.0
	4.7 Усны тоо бүртгэл болон хамгаалалтын бүс тогтоох ажлыг Хараа-Ерөө голын сав газрын захиргаатай хамтран зохион байгуулах	Хараа, Ерөө голын сав газар	Усны тоо бүртгэл болон хамгаалалтын бүсийг тогтоосон байдал	энгийн болон онцгой хамгаалалтын бүсийг тогтоох ажлыг аймагт зохион байгуулж ажиллаж байна.	Хараа-Ерөө голын сав газарт энгийн болон хамгаалалтын бүсийг тогтоосон байна.	2023.03 - 2023.09	16,000.0
	дүн						345,650.0
Тав.Байгаль хамгаалах чиглэлээр							
5	5.1 Байгаль орчны эсрэг гэмт хэрэг, зөрчил илрүүлэх, хяналт тавих /ой, ус, уул уурхай, аялал жуулчлал, хүрээлэн буй орчны чиглэлээр/	Аймгийн хэмжээнд	хяналт шалгалтын тоо, илэрсэн зөрчил	2022 онд байгаль орчны чиглэлээр 11 удаа хяналт, шалгалтыг хийсэн.	хууль тогтоомжийн хэрэгжилт сайжирч, хүрээлэн буй орчны эсрэг гэмт хэрэг буурсан байна.	2023 оны I-XI сард	50,000.0
	дүн						50,000.0
НИЙТ ДҮН							1,664,500.0

